

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PREVENCIÓ DEL RISC SOCIAL EN LA INFÀNCIA I EN L'ADOLESCENCIA

Coordinació: M. Àngels Balsells Bailón

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	PREVENCIÓ DEL RISC SOCIAL EN LA INFÀNCIA I EN L'ADOLESCENCIA
Codi	100935
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Optativa
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	M. Àngels Balsells Bailón
Departament/s	Pedagogia i Psicologia
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Educació Social
Adreça electrònica professor/a (s/es)	balsells@pip.udl.cat

M. Àngels Balsells Bailón

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Desenvolupar estratègies adequades per l'acció educativa per a la prevenció i la promoció dels drets de la infància.
- Dissenyar programes d'acció grupal en els contextos que atenen a la infància i l'adolescència.
- Distingir les tècniques concretes d'acció socioeducativa.
- Valorar l'actitud empàtica, respectuosa, solidària i de confiança amb la infància i l'adolescència.

Competències

- Capacitat crítica, d'anàlisi i d'organització
- Comunicació oral i escrita
- Capacitat de treball en equip
- Compromís ètic
- Disseny de programes d'acció socioeducativa
- Utilització de procediments i tècniques per a l'acció socioeducativa

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. La Convenció dels Drets de la Infància com a instruments de prevenció i promoció
2. Promoció dels drets de la infància
3. Prevenció del risc social en la infància i l'adolescència
4. Criteris de bones pràctiques per a la participació de la infància i la promoció dels Drets
5. Metodologies educatives per a fomentar la participació de la infància i l'adolescència
6. Programes per a la promoció i la prevenció dels Drets de la Infància des de la participació

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia a l'aula serà dinàmica i participativa. El plantejament de l'aprenentatge es basa en el treball a l'aula desenvolupant un projecte pràctic per a l'acció socioeducativa amb infància i/o adolescència. Es posaran en pràctica els continguts teòrics i les competències que els alumnes ja tenen assolits en anteriors matèries del grau.

Sistema d'avaluació

Avaluació ordinària:

- Actitud de compromís amb la matèria i participació en les dinàmiques d'aula: 25%
- Treball en grup a l'aula: 25%
- Presentació, aplicació i defensa del treball en grup: 25%
- Resolució d'un cas pràctic: 25%

Avaluació alternativa

- Treball individual: 50%
- Examen 50%

Bibliografia i recursos d'informació

Arias, M., Bello, A., von Bredow, M., & González-Bueno, G. (2010). *La infancia en España 2010-2011. 20 años de la Convención sobre los Derechos del Niño: retos pendientes*. Madrid: UNICEF España.

- Alfageme, E.; Cantos, R. i Martínez, M. (2003). De la participación al protagonismo infantil. Propuestas para la acción. Madrid: Plataforma de Organizaciones de Infancia.
- Bàrbara, M. (2013). Mentoria social, una eina per reduir l'exclusió d'infants i joves en risc. *Butlletí d'Inf@ncia*, 69, 1-4.
- Bragg, S. (2007). "But I listen to children anyway!"-teacher perspectives on pupil voice. *Educational Action Research*, 15(4), 505-518. doi:10.1080/09650790701663973
- Balsells, M.A. (2011) Quart món i infància: conceptes, reptes i oportunitats. Lleida: Centre de Cooperació Internacional de la Universitat de Lleida.
- Casas F.; Bello, A. (Coord.) (2012) El bienestar infantil desde el punto de vista de los niños. Madrid: UNICEF España
- De la Cerda, M. (2013). *Per una pedagogia d'ajuda entre iguals*. Barcelona: Graó.
- Díez, F. (Coord.) (2001). Nuestros Derechos. Materiales educativos basados en la Convención sobre los Derechos de la Infancia. Educación Primaria. Derio: Arateko
- Essomba, M.A. (2007) Tot un Món. Material didàctic. Barcelona: Fundació Jaume Bofill Col. Conciutadania Intercultural, Núm. 4
- Essomba, M.A. (2010) Tot un Món. Material didàctic 2. Barcelona: Fundació Jaume Bofill Col. Conciutadania Intercultural, Núm. 10
- Generalitat de Catalunya. Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i oportunitats en la infància i l'adolescència. , Pub. L. No. 14/2010 (2010). Catalunya: Llei.
- Generalitat de Catalunya. (2013). *Pacte per a la infància a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família.
- González-Bueno, G., & Bello, A. (2014). *La Infancia en España 2014. El valor social de los niños: hacia un Pacto de Estado por la Infancia*.
- Grup IREF (2010). Som joves, tenim drets... i deures. Barcelona: Generalitat de Catalunya (Apunts de pau i drets humans, núm. 3).
- Guadix, N. (Dir.); Belmonte, O.; López de Turiso, A.; Balsells, M.A.; Coiduras, J.; Alsinet, C.; Urrea, A. (2012) Guía metodológica. Transformando la educación desde los derechos de infancia. Madrid: UNICEF España
- Hart, R. A. (1992). *La participación de los niños. De la participación simbólica a la participación auténtica*. Florencia, Italia: UNICEF Centro de Investigaciones Innocenti.
- Herczog, M. (2012) Rights of the Child and Early Childhood Education and Care in Europe. *European Journal of Education*, Vol. 47, Núm. 4, pp. 542-555.
- Innocenti Research Centre (2004). Study on the impact of the implementation of the convention on the rights of the child. Siena: UNICEF.
- Lansdown, G. (2005). La evolución de las facultades del niño. Sesto Fiorentino (Italia): Innocenti Insight UNICEF.
- Liebel, M. i Martínez, M. (Coord.) (2009). Infancia y derechos humanos. Hacia una ciudadanía participante y protagónica. Perú: IFEJANT.
- López, F. (2008). Necesidades en la infancia y en la adolescencia. Respuesta familiar, escolar y social. Madrid: Ediciones Pirámide.
- Martín, X. (2014). Adolescentes en riesgo y servicio a la comunidad. *Bordón*, 66(3), 75-89.
- Mateos, A. (2013). Programa GENER@T. Programa socioeducativo para la prevención del a violencia de género

en parejas adolescentes. Madrid: Pirámide

Ministerio de Sanidad Servicios Sociales e Igualdad. (2013). *II Plan estratégico nacional de infancia y adolescencia 2013-2016 (II PENIA)* (Vol. 2016). Madrid

Novella, A. M., Llena, A., Noguera, E., Gómez, M., Morata, T., Trilla, J., ... Cifre-Mas, J. (2014). *Participación infantil y construcción de la ciudadanía*. Barcelona: Graó.

Ortega, R. (Coord.) (2000) *La Convivencia Escolar: qué es y cómo abordarla*. Programa Educativo de Prevención de Maltrato entre compañeros y compañeras. Sevilla: Consejería de Educación y Ciencia. Junta de Andalucía.

Puig, J. M., Batlle, R., Bosch, C., & Palos, J. (2007). *Aprendizaje servicio. Educar para la ciudadanía*. Barcelona: Octaedro

Puig, J. M., de la Cerda, M., Escofet, A., Freixa, M., Gómez-López, S., López-Margall, A., ... Sánchez-Valverde, C. (2012). *Compromís cívic i aprenentatge a la universitat: Experiències i institucionalització de l'aprenentatge servei*. (J. M. Puig, Ed.). Barcelona: Editorial Graó

Shier, H. (2001a). Los caminos hacia la Participación: Aperturas, Oportunidades y Obligaciones. Un nuevo modelo para enriquecer la participación de la niñez en la toma de decisiones, conforme al Artículo 12 de la Convención de las Naciones Unidas sobre los Derechos de la Ni. *Children & Society*, 15, 107–117.
doi:10.1002/CHI.617

Susinos, T.; Ceballos, N. (2012) *Voz del alumnado y presencia participativa en la vida escolar. Apuntes para una cartografía de la voz del alumnado en la mejora educativa*. *Revista de Educación*, 359. Septiembre-diciembre 2012, pp. 24-44.

UNICEF (1995). *Educación para el Desarrollo. Manual para el profesorado*. Madrid: UNICEF.

UNICEF (2004) *Ningú està exclòs*. Barcelona: UNICEF Catalunya i Fundació Roger Torné

UNICEF (2009). *Todos los derechos para todos los niños y niñas. Cuaderno de actividades de educación para el desarrollo*. Madrid: UNICEF.

UNICEF (2011). *La Convenció sobre els Drets de l'Infant: una revolució silenciosa. Reptes i recomanacions sobre la seva aplicació a Espanya*. Barcelona: UNICEF.